

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
КОМПОНЕНТ *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК***

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Развиване на уменията на учениците да търсят, да извличат, да обработват и да използват информация от различни информационни източници за решаване на комуникативни задачи, както и на уменията за представяне на различни видове информация по зададени параметри
- Познаване и прилагане на книжовните езикови норми
- Придобиване на умения за сравняване и за анализиране на различни проблеми при участие в диалог и в дискусия, на умения за създаване на устни и на писмени текстове

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Социокултурни компетентности	Разграничава видовете функционални стилове (разговорен, художествен, научен, официално-делови, публицистичен).	X			X		X			
	Разбира отношението между речево поведение и особеностите на конкретната комуникативна ситуация.	X			X		X			
	Оценява идеи, тези и аргументи съобразно своя опит.	X					X			

	Търси, извлича, обработва и използва информация от различни информационни източници за решаване на комуникативни задачи.	X			X	X	X				
	Представя различни видове информация по зададени параметри.	X			X	X	X				
Езикови компетентности	Познава и прилага книжовните езикови норми.	X			X						
	Открива и редактира стилно-езикови грешки.	X			X						
	Задълбочава знанията си за лексикални и за граматични особености на книжовния български език.	X					X				
	Разпознава езикови особености на текстове, характерни за различните функционални стилове.	X			X		X				
Комуникативни компетентности	<i>Слушане</i> Сравнява и анализира различни проблеми при участие в диалог и в дискусия.	X						X			
	<i>Четене</i> Сравнява и анализира проблеми в текстове от различни функционални стилове.	X			X		X				
	<i>Говорене</i> Спазва нормите на книжовния изговор.	X						X			
	Подготвя и представя публично изказване по различни проблеми - по морален проблем, по житейски проблем, по граждански проблем.	X	X		X		X				
	<i>Писане</i> Спазва книжовните езикови норми.	X			X						
	Създава в писмена форма: - електронно писмо - резюме на научен текст - резюме на медиен текст - заявление - CV - есе по морален проблем - есе по граждански проблем	X	X		X		X				

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
КОМПОНЕНТ *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК***

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Усъвършенстване на уменията на учениците да търсят, да анализират и да синтезират информация от различни информационни източници и развиване на уменията да я обработват и да я използват за решаване на комуникативни задачи
- Прилагане в речевата практика на книжовните езикови норми
- Усъвършенстване на уменията за сравняване и за анализиране на различни гледни точки при участие в диалог и в дискусия, на умения за създаване на устни и на писмени текстове

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Социокултурни компетентности	Съобразява езиковия си изказ с различни типове ситуации в социокултурните сфери.	X			X		X			
	Оценява идеи, тези и аргументи в съответствие със своя опит и спрямо познанията, които има за гражданското общество.	X					X			
	Търси, анализира и синтезира информация от различни информационни източници, обработва я и я използва за решаване на комуникативни задачи.	X			X	X	X			

	Подбира самостоятелно начините за успешно публично представяне на различни видове информация.	X			X	X	X				
Езикови компетентности	Владее книжовните езикови норми.	X			X						
	Разпознава и редактира стилно-езикови грешки.	X			X						
	Използва уместно езикови средства за създаване на текст съобразно социокултурната сфера при изпълнение на комуникативни задачи.	X			X		X				
Комуникативни компетентности	<i>Слушане</i> Сравнява и анализира гледни точки при участие в диалог и в дискусия.	X					X				
	<i>Четене</i> Сравнява и анализира гледни точки при четене на текстове от различни функционални стилове.	X			X		X				
	<i>Говорене</i> Спазва правоговорната норма.	X									
	Подготвя и представя публично изказване по научен проблем.	X	X		X		X				
	Участва в интервю за кандидатстване за работа или за обучение.	X	X				X	X			
	<i>Писане</i> Спазва книжовните езикови норми.	X			X						
	Създава в писмена форма: - конспект на научен текст - библиография - мотивационно писмо - реферат - есе по житейски проблем	X	X		X		X				

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
КОМПОНЕНТ *ЛИТЕРАТУРА***

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Овладяване на знания и придобиване на умения, свързани с различни културни епохи в световната литература и с различни периоди в българската литература
- Развиване на умения за тълкуване на изучените творби съобразно културноисторическите им, родовите и/или жанровите им характеристики, както и съобразно принадлежността им към съответно литературно направление или проявленията на характерните му черти в тях
- Придобиване на умения за създаване на текстове с определена комуникативна цел

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Социокултурни компетентности	Различава светогледни идеи, характерни за различни културни епохи (Античност, Средновековие, Ренесанс, Просвещение, Романтизъм, модерност) и за различни литературни периоди (Българско възраждане, българска литература от Освобождението до Първата световна война, българска литература между двете световни войни и българска литература след Втората световна война), и обяснява прилики и разлики помежду им в контекста на културната динамика.						X		X	

	Съпоставя с личния си опит интерпретирани в изучените текстове ценности и норми, проблеми и конфликти, характерни за различни културни епохи (Античност, Средновековие, Ренесанс, Просвещение, Романтизъм, модерност) и за различни литературни периоди (Българско възраждане, българска литература от Освобождението до Първата световна война, българска литература между двете световни войни и българска литература след Втората световна война), и обосновава позиция по тях.							X	X
	Свързва изучените творби с имената на техните автори, с жанровете, с героите, със сюжетите и с мотивите им, с културната епоха на създаването и със съответното литературно направление.							X	X
	Идентифицира и оценява в изучените текстове от различни културни епохи и/или литературни направления специфични начини за въздействие.							X	X
	Подбира, извлича и обработва съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна задача - изследователска, комуникативна или творческа.	X	X		X	X	X		X
Литературни компетентности	Тълкува изучените творби от различни културни епохи (Античност, Средновековие, Ренесанс, Просвещение, Романтизъм, модерност) и от различни литературни периоди (Българско възраждане, българска литература от Освобождението до Първата световна война, между двете световни войни и след Втората световна война) съобразно културноисторическите им характеристики.							X	X
	Разпознава словесни форми, родове и жанрове на литературата.								X
	Тълкува изучените творби съобразно родовите и/или жанровите им характеристики.								X

	Различава характерни черти и проявления на следните направления в литературата: <i>Романтизъм, реализъм, модернизъм</i> ; на Българското възрождане като литературен период и тълкува изучените творби съобразно принадлежността им към съответното направление или период или съобразно проявленията на характерните му черти в тях.						X		X	
	Разпознава литературни похвати, тропи и фигури и обяснява функциите им в изучените творби.	X					X		X	
	Идентифицира и тълкува интерпретации на едни и същи мотиви и/или устойчиви сюжети в изучените творби от различни културни епохи и/или литературни направления.						X		X	
Комуникативни компетентности	Създава с определена комуникативна цел: - есе по морален проблем, интерпретиран в изучен (откъс от) текст - есе по граждански проблем, интерпретиран в изучен (откъс от) текст - резюме на съдържанието на (откъс от) изучен повествователен текст.	X	X		X	X	X		X	
	Спазва книжовните езикови норми.	X			X					
	Анализира и критично оценява свои и чужди текстове според осъществяването на комуникативните им цели.	X			X	X	X			

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
КОМПОНЕНТ ЛИТЕРАТУРА**

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП
--------------------------------------	-------------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Придобиване на умения за различаване в художествени творби на интерпретации на общочовешки теми и за тълкуване на тези интерпретации съобразно тяхната специфика
- Развиване на умения за тълкуване на творби съобразно родовите и/или жанровите им характеристики
- Развиване на уменията за създаване на текстове с определена комуникативна цел

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Социокултурни компетентности	Определя ценности и норми, проблеми и конфликти, заложи в интерпретацията на общочовешки теми в художествени творби, и ги съотнася помежду им.						X		X	
	Съпоставя с личния и с обществения си опит интерпретирани в художествени творби ценности и норми, проблеми и конфликти, свързани с общочовешки теми, и аргументирано обосновава и защитава собствена позиция по тях.						X		X	
	Свързва изучените творби от българската литература с имената на техните автори, с жанровете, с героите, със сюжетите, с мотивите и с основните им теми.						X		X	
	Идентифицира и оценява в художествени творби специфични начини за въздействие и за внушение на определена гледна точка, свързана с общочовешка тема.						X		X	
	Намира, подбира, извлича и обработва съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна задача -	X	X		X	X	X		X	

[illegible]

